

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT

2017-11-20

2017:35

SwedSec Licensiering AB

Licenshavaren

BESLUT

Disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens från dagen för detta beslut intill utgången av mars 2018.

SKÄLBakgrund

Licenshavarens var vid tiden för de aktuella händelserna anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Hans licens är sedan mars 2017 vilande.

Företaget har anmält att licenshavaren har tagit emot ett legat från en kund i strid med företagets regler och att hans handlande är av allvarlig karaktär.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSec begärt att disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens.

Företaget har i huvudsak anfört följande:

Under åren 1994–2015 har licenshavaren, såväl i företaget som hos annan arbetsgivare, haft kundansvar för en privatkund som numera är avliden. Kundansvaret upphörde år 2015 till följd av att kunden inte längre hade behov av företagets rådgivningstjänst. Kundförhållandet med företaget kvarstod dock fram till dess att kunden avled i augusti 2016. – Under åren som kundansvarig har licenshavaren haft en mycket nära relation till kunden, något som licenshavaren själv har beskrivit som ett ”far och son förhållande”. Till företaget har även licenshavaren uppgett att kunden ringt honom om det mesta och att de vid något tillfälle har firat jul och födelsedagar tillsammans. Han har också under åren haft kontakt med kundens dotter och andra släktingar till kunden. Licenshavaren har uppgett till företaget att kunden inte

ville vända sig till någon annan med sina ärenden. – Kunden avled i början av augusti 2016 och bouppteckningen upprättades i början av oktober samma år. I samband med bouppteckningen fick licenshavaren reda på att kunden gjort honom till förmånstagare till ett legat på 500 000 kr. Legatet betalades ut till licenshavarens konto i slutet av januari 2017. Licenshavaren har inte meddelat sin närmaste chef eller någon annan på företaget att han blivit förmånstagare till ett legat. Trots att licenshavaren haft kundansvar för den avlidna kunden har han inte insett att det är olämpligt att ta emot legatet mot bakgrund av deras nära relation. När företaget fick reda på omständigheterna uppmanades licenshavaren att återbetala legatet, vilket licenshavaren vägrade. – Ett legat eller arv som en anställd tar emot från en avlidna kund ska jämföras med en gåva. Företaget anser därför att licenshavaren har brutit mot företagets gåvo- och representationsinstruktion genom att inte informera sin närmaste chef om det legat som han mottog och även det faktum att han inte återbetalat legatet. Att hans kundansvar upphörde 2015 saknar betydelse för företagets bedömning. Vidare anser företaget att den nära relationen mellan kunden och licenshavaren är ett brott mot företagets uppförandekod. Genom att blanda yrkesliv med privatliv har han visat brist på gott omdöme. Uppgifterna om kundens och licenshavarens nära relation är något som han själv har berättat för företaget i samband med utredningen av regelbrotten och som har legat till grund för företagets uppfattning att det förelagat en intressekonflikt. – Företaget ser mycket allvarligt på licenshavarens agerande. Företaget har tilldelat honom den allvarligaste arbetsrättsliga varningen, vilket endast görs vid allvarliga regelbrott. Licenshavaren har valt att säga upp sin anställning i företaget.

Licenshavaren har medgett att han tagit emot legatet från den aktuella kunden, men bestritt att det skulle föreligga någon intressekonflikt. Han har anfört i huvudsak följande.

Han har varit anställd hos företaget under mer än två decennier och hans arbetsgivare har inte, i något annat avseende än det nu aktuella, påstått att han handlagt sina arbetsuppgifter på annat än ett klanderfritt sätt. Tvärtom har han varit en mycket omtyckt och respekterad arbetstagare och kollega, rustad med hög integritet. Han har alltid följt gällande regler och har också fått motta utmärkelser för sina insatser i företaget. – Den aktuella kunden har sedan 2015 inte varit hans kund eftersom företaget ansåg att kunden inte längre uppfyllde portföljkravet. Vid tiden för kundens bortgång hade han således inget kundansvar för denne. Företagets eget agerande tyder på att arbetsgivarens förtroende för honom inte har rubbats i anledning av legatets uppdragande. Detta är inte heller förvånande eftersom det inte råder någon tvekan om att han inte känt till det testamentariska förordnandet. Han fick kännedom om legatet först i januari 2017, genom att kundens dotter ringde honom och meddelade det. Det kom för honom helt överraskande. Eftersom han inte hade haft kundansvar för den avlidna kunden sedan 2015, tänkte han inte på att anmäla mottagandet av legatet till sin chef. – Han kallades till ett möte på företaget den 2 februari 2017. Det var först då han förstod det olämpliga i mottagandet av legatet. Han fick klart för sig att han skulle meddelas en varning. Han uppmanades också att betala tillbaka de kontanter han mottagit, men förstod inte att detta var viktigt. Han rådgjorde med en tidigare jurist på företaget rörande återbetalning, men denne ansåg att ”skadan redan var skedd”. – För det fall företagets förtroende för honom hade minskat på grund av legatet, hade företaget kunnat låta stänga av honom från hans tjänst eller

i vart fall frånta honom ansvaret för förvaltandet av kunders egendom. Så skedde inte. Mot bakgrund av att han förvaltade mycket stora portföljer måste detta agerande ses som högst anmärkningsvärt för det fall att företaget tappat i förtroende för honom. Han har oförhindrat, med oinskränkt behörighet och befogenhet, med företagets goda minne tillåtits fortsätta att förvalta kunders aktieportföljer. Företaget har inte heller i sin anmälan valt att framhärda att hans licens ska återkallas, utan företaget har endast fullgjort vad som ålegat den som ett minimum enligt det regelverk som företaget själv har att förhålla sig till. – Vad som anförts i företagets anmälan avseende hans relation till den före detta kunden är inte med sanningen överensstämmande. Deras relation har inte varit annat än professionell och de har endast talats vid och setts i samband med vederbörlig rådgivning. I enlighet med företagets policy har han uppvaktat kunden på större bemarkingsdagar och företaget har bekostat blommor som sänts till kunden, på samma sätt som han uppvaktat andra kunder på liknande sätt. Han har inte haft en närmare kontakt med den aktuella kunden än med andra kunder som han haft ansvar för. Om så hade varit fallet skulle han ha meddelat sin arbetsgivare detta och kunden hade förflyttats till en annan person inom företaget. Den avlidne var hans kund under 21 år. Det är en självklarhet att de utvecklat en vänskaplig och förtroendefull relation, men denna har aldrig ens tangerat gränsen för vad som är etiskt godtagbart. Inget umgänge av privat natur har förekommit och ingen intressekonflikt har förelegat. – Han blev varslad om avsked den 7 mars 2017 men valde då att säga upp sig. Han slutade i företaget den 13 mars och har sedan dess inte kunnat utöva sitt yrke. Han har visserligen blivit erbjuden flera attraktiva anställningar, men mot bakgrund av den osäkerhet som rått rörande hans licens har han valt att tacka nej till erbjudandena.

Licenshavaren har åberopat intyg från den avlidne kundens dotter samt vittnesattester från två av hans tidigare chefer.

Överväganden

Disciplinnämnden har den 14 november 2017 hållit sammanträde för muntlig förhandling i ärendet med anledning av att licenshavaren begärt att få yttra sig muntligt inför nämnden. Vid sammanträdet har licenshavaren deltagit tillsammans med sitt ombud, advokaten Pernilla Norberg. SwedSec har representerats av chefen för regelefterlevnad, Mirre Laurell. Företaget har varit representerat av en compliance officer.

Disciplinnämnden har före sammanträdet tagit del av alla handlingar i ärendet. Vid sammanträdet har kompletterande uppgifter lämnats av SwedSec, licenshavaren och företaget.

SwedSecs disciplinutskott har funnit att det i ärendet inte, mot licenshavarens bestridande och de uppgifter som i övrigt förekommit, är visat att han brutit mot företagets uppförandekod. Disciplinnämnden delar den bedömningen.

När det gäller företagets anmälan att licenshavaren brutit mot företagets interna regler – närmare bestämt företagets instruktion i fråga om gåvor och representation – genom att motta

ett i testamente bestämt legat till honom på 500 000 kr gör disciplinnämnden följande bedömning.

Av företagets gåvo- och representationsinstruktion framgår, att varje anställd som blir medveten om att denne kan bli förmånstagare till ett arv från en kund, måste omedelbart informera närmaste chef, som i sin tur ska hänskjuta ärendet till compliance. Vidare anges att det är strängt förbjudet att ta emot pengar som gåva.

I ärendet är utrett att licenshavaren mottagit ett legat om 500 000 kr från en kund som han tidigare haft kundansvar för utan att ha informerat sin närmaste chef, samt att han inte följt företagets uppmaning att återbetala pengarna.

Disciplinnämnden bedömer att ett legat som en anställd tar emot ska jämföras med mottagande av pengar som gåva. Detta följer också indirekt av företagets instruktion. Licenshavaren måste ha förstått detta. Att ta emot gåvor i form av kontanter från kunder är strängt förbjudet enligt företagets interna regler. Förbudet får anses gälla även om utbetalning sker efter det att kundrelationen upphört eller kunden avlidit.

Licenshavarens agerande, att privat ta emot och behålla ett stort kontantbelopp, är synnerligen olämpligt och kan skada allmänhetens förtroende för företaget och finansmarknaden. Legatet har emellertid, enligt vad licenshavaren uppgett, kommit helt överraskande för honom. Det har framgått att han har en lång prickfri tjänstgöring bakom sig och hans agerande i samband med legatet framstår som en engångsföreteelse. Att han gjort en felbedömning kan möjligen till viss del förklaras av att han inte längre hade något kundansvar för den avlidne kunden. Licenshavaren har emellertid under många år haft sådant ansvar, och genom att ta emot och behålla legatet – trots företagets uppmaning att betala tillbaka pengarna – har han så allvarligt åsidosatt vad som ålegat honom i tjänsten, att hans licens bör återkallas. Med hänsyn till vad ovan sagts och då licenshavaren, på grund av att hans licens varit vilande, alltsedan mars 2017 inte kunnat arbeta anser disciplinnämnden dock, om än med viss tvekan, att återkallelsen kan tidsbegränsas intill utgången av mars 2018. Det innebär i praktiken att han under drygt ett år är avstängd från sitt yrke.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, justitierådet Petter Asp, direktören Carl-Johan Högbom, civilekonomen Ragnar Boman och chefsjuristen Jan Persson.